

OBSAH

ÚVOD

3

1. ČÁST

OBDOBÍ MEZI DVĚMA SVĚTOVÝMI VÁLKAMI 1918–1938

1. VÝVOJ ČESKOSLOVENSKÉHO POJIŠŤOVNICTVÍ V PRVNÍCH POVÁLEČNÝCH LETECH (1918–1923)	5
1.1 HISTORICKÝ RÁMEC VÝVOJE POJIŠŤOVNICTVÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH, NA SLOVENSKU A NA PODKARPATSKÉ RUSI	5
1.1.1 Boj za samostatný stát Čechů a Slováků	5
1.1.2 Vznik Československé republiky	9
1.1.3 Mirová konference v Paříži a osvobození území Československa	12
1.1.4 Hospodářský, sociální a politický vývoj Československa v prvních poválečných letech	15
1.1.4.1 Hospodářský vývoj Československa	15
1.1.4.2 Sociálně-politický vývoj Československa	24
1.2 VÝVOJ POJISTNÝCH POTŘEB	28
1.3 VÝVOJ SNAH O USPOKOJOVÁNÍ POJISTNÝCH POTŘEB	28
1.3.1 Rozvoj vědeckých základů pojišťovnictví	28
1.3.1.1 „Pojistná věda“	29
1.3.1.2 „Pojistné právo“	30
1.3.1.3 Výuka pojišťovnictví	42
1.3.1.4 Odborný pojišťovací tisk	43
1.3.2 Zdokonalování sítě pojišťoven	48
1.4 VÝVOJ ELEMENTÁRNÍHO POJIŠTĚNÍ	83
1.4.1 Tendence vývoje pojištění majetku, odpovědnosti za škody a úrazového pojištění	83
1.4.2 Vývoj hlavních druhů elementárního pojištění	87
1.4.3 Snahy o „zveřejnění“ pojištění některých zemědělských rizik	93
1.5 VÝVOJ ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ	95
1.5.1 Tendence vývoje životního prostředí	95
1.5.2 Vývoj hlavních druhů životního pojištění	104
1.6 VÝVOJ ZAJÍŠŤOVNICTVÍ	106
1.7 VÝVOJ OBCHODNÍ SLUŽBY A REKLAMY. KONKURENČNÍ BOJ	108
1.8 VÝVOJ ZÁBRANÝ ŠKOD	108
1.9 ZÁJMOVÁ SDRUŽENÍ POJIŠŤOVEN	110
1.10 SOCIÁLNÍ SITUACE PRACOVNÍKŮ POJIŠŤOVEN A JEJICH ZÁJMOVÁ A ODBOROVÁ SDRUŽENÍ	110
2. VÝVOJ ČESKOSLOVENSKÉHO POJIŠŤOVNICTVÍ V OBDOBÍ HOSPODÁŘSKÉ KONJUNKTURY (1924–1929)	116
2.1 HISTORICKÝ RÁMEC VÝVOJE POJIŠŤOVNICTVÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH, NA SLOVENSKU A NA PODKARPATSKÉ RUSI	116
2.1.1 Hospodářský vývoj Československa	116
2.1.2 Sociálně-politický vývoj Československa	117
2.2 VÝVOJ POJISTNÝCH POTŘEB	119
2.3 VÝVOJ SNAH O USPOKOJOVÁNÍ POJISTNÝCH POTŘEB	120
2.3.1 Rozvoj vědeckých základů pojišťovnictví	120
2.3.1.1 „Pojistná věda“	121

2.3.1.2 „Pojistné právo“	124
2.3.1.3 Výuka pojišovnictví	126
2.3.1.4 Odborný pojišťovací tisk	128
2.3.2 Zdokonalování sítě pojištoven	128
2.4 VÝVOJ ELEMENTÁRNÍHO POJIŠTĚNÍ	183
2.4.1 Tendence vývoje pojištění majetku, odpovědnosti za škody a úrazového pojištění	183
2.4.2 Vývoj hlavních druhů elementárního pojištění	185
2.4.3 Sny o „zvěřejnění“ pojištění některých zemědělských rizik	195
2.4.4 Zvláštnosti vývoje elementárního pojištění	197
2.5 VÝVOJ ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ	198
2.5.1 Tendence vývoje životního pojištění	198
2.5.2 Vývoj hlavních druhů životního pojištění	201
2.5.3 Zvláštnosti vývoje životního pojištění	202
2.6 VÝVOJ ZAJÍŠTOVNICTVÍ	203
2.7 VÝVOJ OBCHODNÍ SLUŽBY A REKLAMY. KONKURENČNÍ BOJ	206
2.8 VÝVOJ ZÁBRANY ŠKOD	208
2.9 ZÁJMODOVÁ SDRUŽENÍ POJIŠTĚNÝ	210
2.10 SOCIÁLNÍ SITUACE PRACOVNÍKŮ POJIŠTĚNÝ A JEJICH ZÁJMODOVÁ A ODBOROVÁ SDRUŽENÍ	211
3. VÝVOJ ČESKOSLOVENSKÉHO POJIŠTOVNICTVÍ V OBDOBÍ HOSPODÁŘSKÉ KRIZE A POSTUPNÉHO OZDRAVOVÁNÍ EKONOMIKY (1930–1938)	214
3.1 HISTORICKÝ RÁMEC VÝVOJE POJIŠTOVNICTVÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH, NA SLOVENSKU A NA PODKARPATSKÉ RUSI	214
3.1.1 Hospodářský vývoj Československa	214
3.1.2 Sociálně-politický vývoj Československa	216
3.2 VÝVOJ POJISTNÝCH POTŘEB	224
3.3 VÝVOJ SNAH O USPOKOJOVÁNÍ POJISTNÝCH POTŘEB	224
3.3.1 Rozvoj vědeckých základů pojišťovnictví	224
3.3.1.1 „Pojistná věda“	226
3.3.1.2 „Pojistné právo“	230
3.3.1.3 Výuka pojišovnictví	235
3.3.1.4 Odborný pojišťovací tisk	236
3.3.2 Zdokonalování sítě pojištoven	237
3.4 VÝVOJ ELEMENTÁRNÍHO POJIŠTĚNÍ	269
3.4.1 Tendence vývoje elementárního pojištění	269
3.4.2 Vývoj hlavních druhů elementárního pojištění	273
3.4.3 Zvláštnosti vývoje elementárního pojištění	283
3.5 VÝVOJ ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ	285
3.5.1 Tendence vývoje životního pojištění	285
3.5.2 Vývoj hlavních druhů životního pojištění	286
3.5.3 Zvláštnosti vývoje životního pojištění	287
3.6 VÝVOJ ZAJÍŠTOVNICTVÍ	290
3.7 VÝVOJ OBCHODNÍ SLUŽBY A REKLAMY. KONKURENČNÍ BOJ	292
3.8 VÝVOJ ZÁBRANY ŠKOD	293
3.9 ZÁJMODOVÁ SDRUŽENÍ POJIŠTĚNÝ	294
3.10 SOCIÁLNÍ SITUACE PRACOVNÍKŮ POJIŠTĚNÝ A JEJICH ZÁJMODOVÁ A ODBOROVÁ SDRUŽENÍ	295

2. ČÁST

OBDOBÍ DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY 1939–1945

4. VÝVOJ ČESKOSLOVENSKÉHO POJIŠŤOVNICTVÍ V OBDOBÍ DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY (1939–1945)	
4.1 BOJ O ZACHOVÁNÍ KONTINUITY ČESKOSLOVENSKA V LETECH DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY	300
4.2 VÝVOJ V ČESKÝCH ZEMÍCH	301
4.2.1 Historický rámec vývoje pojišťovnictví v Českých zemích	301
4.2.2 Vývoj pojišťovnictví v Českých zemích	306
4.3 VÝVOJ NA SLOVENSKU	330
4.3.1 Historický rámec vývoje pojišťovnictví na Slovensku	330
4.3.2 Vývoj pojišťovnictví na Slovensku	332
4.4 OSVOBOZENÍ ČESKOSLOVENSKA Z NĚMECKÉ OKUPACE	343
OSOBNOSTI	345
VYSVĚTLIVKY A DOPLŇKY	354
LITERATURA, ČASOPISY A ARCHIVNÍ FONDY, CITÁTY A ODKAZY	366
STATISTICKÁ PŘÍLOHA	376
ZÁVĚR	385
SUMMARY	390
ZUSAMMENFASSUNG	396
PEŽIOME	403
JMENNÝ REJSTŘÍK	410
REJSTŘÍK POJIŠŤOVEN	419